

ARHIV DRUŽBOSLOVNIH PODATKOV

Gradivo vezano na raziskavo

Medijska pismenost, 2020

ADP-IDNo: MP20

DOI: https://doi.org/10.17898/ADP_MP20_V1

Vprašalnik

VPRAŠALNIK ZA RAZISKAVO

Prav zares hvala, da sodelujete v zelo kratki raziskavi o medijih¹. Želeli bi vas vprašati nekaj splošnih vprašanj v zvezi mediji (TV, radio, časopisi in splet). Anketa je popolnoma anonimna, vaši odgovori bodo za namene analize združeni z odgovori drugih. Vprašanja nimajo pravih ali napačnih odgovorov. Prosimo za iskrene odgovore. Vse, kar nam boste zaupali, bo ostalo zaupno.

1. Kako pogosto ste v **zadnjih treh mesecih** povprečno delali naslednje? (obkrožite po en odgovor v vrstici)

	Praktično vsak dan	Vsaj enkrat tedensko	Manj kot enkrat tedensko	Nikoli	Ne vem
Gledali televizijo	1	2	3	4	-9
Šli v kino	1	2	3	4	-9
Poslušali radio	1	2	3	4	-9
Brali tiskani časopis	1	2	3	4	-9
Brali knjigo	1	2	3	4	-9
Predvajali video ali igrali video igro	1	2	3	4	-9
Uporabljali mobilni telefon	1	2	3	4	-9
Uporabljali splet	1	2	3	4	-9

2. Na lestvici od 1 do 5 kjer je **1 = popolnoma nezanesljivo** in **5 = popolnoma zanesljivo** ocenite zanesljivost informacij v naslednjih medijih. Prosimo, da izrazite svoje mnenje, tudi če navedenega medija ne uporabljate. (obkrožite po en odgovor v vrstici)

	Popolnoma nezanesljiv/o	2	3	4	Popolnoma zanesljiv/o	Ne vem
Časopis	1	2	3	4	5	-9
Televizija	1	2	3	4	5	-9
Radio	1	2	3	4	5	-9
Splet	1	2	3	4	5	-9

3. V spodnji tabeli izrazite vaše mnenje o načinu prikazovanja istih informacij/novic v različnih medijih. Prosimo, da izrazite svoje mnenje, tudi če ne uporabljate navedenega medija.

(obkrožite po en odgovor v vrstici)

	Da	Ne	Ne vem
Različne televizijske postaje iste informacije/novice predstavijo na različne načine	1	2	-9
Različne radijske postaje iste informacije/novice predstavijo na različne načine	1	2	-9
Različni časopisi iste informacije/novice predstavijo na različne načine	1	2	-9

¹ O raziskavi: Raziskavo izvaja Fakulteta za medije v okviru »Infrastrukturni program Fakultete za medije – zbiranje, vodenje in arhiviranje podatkov o medijski pismenosti« financira Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS – ARRS kot infrastrukturni program. Sredstva (v višini 1,5 zaposlitve) je ARRS zagotovila po pogodbi št.1000-16-2916. Več informacij na www.pismenost.si ali na info@pismenost.si

Različne spletne strani iste informacije/novice predstavijo na različne načine	1	2	-9

4. Kaj naredite, če opazite razlike v načinu prikazovanja istih informacij/novic v različnih medijih? (obkrožite po en odgovor v vrstici)

	Da	Ne	Ne vem
Ne naredite nič	1	2	-9
Verjamete po malem vsakemu glede na vaše poznavanje posameznega vira (na primer splet, radio, televizija...)	1	2	-9
Primerjate informacije z drugimi viri (na primer knjige, druge televizijske postaje, enciklopedije...)	1	2	-9
Povprašate prijatelje, družinske člane ali druge ljudi za njihovo mnenje	1	2	-9
Delite pomisleke v okviru civilnodružbenih organizacij	1	2	-9
Navadno dobite informacije le iz enega vira (en časopis, ena spletna stran, ena TV postaja)	1	2	-9

5. Ste ob spremljanju medijev (gledanju televizije, branju časopisa, deskanju po spletu, igranju video iger) kdaj pomislili naslednje? (obkrožite po en odgovor v vrstici)

	Da	Ne	Ne vem
“To bi v dejanskem življenju veliko bolj bolelo”	1	2	-9
“Verjel sem, da je kajenje zabavno”	1	2	-9
“To je v resnici oglaševanje, čeprav je narejeno, da ne zgleda tako”	1	2	-9
“To ni naravna oblika telesa, ki bi jo nekdo imel”	1	2	-9
...da bi delili pomisleke z drugimi	1	2	-9

6. Ali po vašem mnenju obstajajo pravila (zakoni), ki regulirajo naslednje: (obkrožite po en odgovor v vrstici)

	Da	Ne	Ne vem
Vsebino oglasov	1	2	-9
Kdaj in kje so oglasi lahko prikazani	1	2	-9
Pravice avtorjev do zaščite njihovih avtorskih pravic	1	2	-9
Vrste vsebine, ki je lahko predstavljena (na primer nasilna ali erotična vsebina)	1	2	-9

7. Ste v zadnjem letu sami ustvarili katero izmed naslednjih medijskih vsebin? (obkrožite po en odgovor v vrstici)

	Da	Ne	Ne vem
Prispevek, novico ali članek	1	2	-9
Pismo bralcev	1	2	-9
Kakršenkoli pisan tekst (knjigo, članek, poezijo...)	1	2	-9
Kakršenkoli video ali audio izdelek (video, animacija, glasba)	1	2	-9

Zdaj pa prosim z oceno od 1 do 5 ocenite še, koliko pogosto so se vam v zadnjem letu dogajale naslednje stvari, pri čemer 1 pomeni, da se vam to nikoli ni dogajalo, 5 pa, da se vam je dogajalo ves čas? Koliko pogosto ste...

	1 To se mi nikoli ni dogajalo	2	3	4	5 To se mi dogaja ves čas	Ne vem (Ne beri)
1 Koliko pogosto ste - Načrtovali svojo lastno prihodnost	1	2	3	4	5	6
2 Koliko pogosto ste - Vadili, kaj bi rekli v pomembnem pogovoru	1	2	3	4	5	6
3 Koliko pogosto ste - Si zamišljali najboljše in najslabše posledice pomembne odločitve	1	2	3	4	5	6
4 Koliko pogosto ste - Pretehtali pogovor, ki se je slabo končal	1	2	3	4	5	6
5 Koliko pogosto ste - Si razjasnjevali misli o nekem vprašanju, osebi ali problemu	1	2	3	4	5	6
6 Koliko pogosto ste - Sprejemali pomembne odločitve le s polnim soglasjem in podporo ljudi, ki so vam blizu	1	2	3	4	5	6
7 Koliko pogosto ste - Sprejemali pomembne odločitve na podlagi vaše lastne najboljše presoje ne glede na to, kaj mislijo in rečejo drugi.	1	2	3	4	5	6
8 Koliko pogosto ste - Skrbno pretehtali, kaj so ključne prioritete vašega življenja in zakaj počnete to, kar počnete.	1	2	3	4	5	6
9 Koliko pogosto ste - Se zaradi stvari, ki se dogajajo okrog vas, počutili izgubljene in sploh niste vedeli, kaj storiti.	1	2	3	4	5	6

10. Je vaše poznavanje računalnika in spleta zadostno da ... (obkrožite po en odgovor v vrstici)

	Da	Ne	Ne vem
komunicirate s sorodniki, prijatelji in kolegi preko spleta	1	2	-9
zaščitite svoje osebne podatke (na primer domači naslov, telefonsko številko, kreditno kartico ali številko bančnega računa)	1	2	-9
... v primeru iskanja nove službe ali zamenjave obstoječe, službo iščete preko spleta	1	2	-9

11. Ste v zadnjih treh mesecih uporabljali splet, da bi ... (obkrožite po en odgovor v vrstici)

	Da	Ne	Ne vem
poslali ali prejeli elektronsko pošto	1	2	-9
iskali informacije o izdelkih ali storitvah	1	2	-9
nalagali vsebine, ki ste jih sami ustvarili (slike, tekst, video, glasba...) na katerokoli spletno stran, da bi jih delili z drugimi	1	2	-9
pisali blog	1	2	-9
gledali ali nalagali TV, filme ali video posnetke	1	2	-9
poslušali ali nalagali glasbo	1	2	-9
brali ali nalagali spletne novice, časopise, revije	1	2	-9
uporabljali spletno bančništvo	1	2	-9
komunicirali z javnimi institucijami (na primer pridobili informacije)	1	2	-9
kupili izdelke ali storitve za osebno uporabo	1	2	-9
sodelovali na družbenih omrežjih (kot na primer Facebook, Instagram, Twitter...)	1	2	-9

sodelovali v razprave glede civilnih ali političnih tem	1	2	-9
sodelovali z drugimi na skupnih projektih	1	2	-9

12. Kako pogosto ste v zadnjih treh mesecih:

(obkrožite po en odgovor v vrstici)

	Praktično vsak dan	Vsaj enkrat tedensko	Manj kot enkrat tedensko	Manj kot enkrat mesečno	Nikoli	Ne vem
namenoma kliknili na katerikoli oglas, ki ste ga videli na spletni strani ali elektronski pošti?	1	2	3	4	5	-9
NE namenoma kliknili na oglas, ki ste ga videli na spletni strani ali elektronski pošti?	1	2	3	4	5	-9

13. Ali ste kdaj naredili karkoli, da bi:

(obkrožite po en odgovor v vrstici)

	Da	Ne	Ne vem
preprečili prejemanje nezaželenih elektronskih pošt (SPAM) s tem, da niste vpisali elektronskega naslova na spletu	1	2	-9
preprečili okužbo z virusi (na primer tako, da ste namestili zaščito proti virusom)	1	2	-9
preprečili neprijetne doživljanja (npr. nezaželena elektronska pošta) da ste vzpostavili blokado ali filtre	1	2	-9

14. Ko iščete informacije na spletu:

(obkrožite en odgovor)

- 1) grem naravnost na spletno stran (brez uporabe spletnih iskalnikov kot je npr. Google)
- 2) uporabljam spletne iskalnike (kot npr. Google, Yahoo...)
- 3) grem naravnost na spletno stran in uporabljam spletne iskalnike
- 4) ne vem

15. Če greste naravnost na določeno spletno stran, kako dobite naslov spletne strani?

(obkrožite en odgovor)

- 1) Navadno najdem spletno stran sam/a
- 2) Navadno je spletna stran, ki jo obiščem, priporočena s strani drugih
- 3) Oboje približno enako
- 4) Ne vem

16. Ali opazite razlike v informacijah glede na različne iskalnike (Google, Najdi.si, Yahoo...)?

(obkrožite en odgovor)

- 1) Da
- 2) Ne
- 3) Vedno uporabljam isti iskalnik
- 4) Ne vem

17. Kaj (če sploh kaj) od navedenega naredite ob prvem obisku nove spletne (obkrožite po en odgovor v vrstici)

strani?

	Da	Ne	Ne vem
Upoštevam splošni občutek in izgled strani	1	2	-9
Preverim informacije preko spletnih strani	1	2	-9
Preverim http ali IP naslov spletne strani	1	2	-9
Preverim ali so informacije skladne z mojim obstoječim znanjem?	1	2	-9
Preverim namen in verodostojnost avtorjev spletne strani (lastnik, avtor...)	1	2	-9
Vprašam druge ali so že obiskali to spletno stran	1	2	-9

18. Na lestvici od 1 do 5 (kjer je 1 zelo lahko in 5 zelo težko) ocenite (obkrožite po en odgovor v vrstici), kako težko je za vas:

	1 zelo lahko	2	3	4	5 zelo težko	Ne vem
Razumeti kompleksna besedila (tehnična navodila ali specializirane članke) prvič, ko jih berete	1	2	3	4	5	-9
pisati kompleksna besedila, kot so na primer poročila povezana z vašim delom ali študijem, na jasen in logično strukturiran način	1	2	3	4	5	-9
jasno opredeliti, kakšne informacije potrebujete pri reševanju problemov ali nalog povezanih z vašim delom ali študijem	1	2	3	4	5	-9
pravilno ovrednotiti nasprotujoče si informacije, ki ste jih zbrali za reševanje nalog povezanih z vašim delom ali študijem	1	2	3	4	5	-9

19. Na lestvici od 1 do 5 (kjer je **1 sploh se ne strinjam** in **5 se popolnoma strinjam**) ocenite, v kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami (obkrožite po en odgovor v vrstici):

	1 sploh se ne strinjam	2	3	4	5 popolnoma se strinjam	Ne ve m
Gledalce je potrebno zaščititi pred neprimernimi in žaljivimi vsebinami	1	2	3	4	5	-9
Dokler televizijska postaja nudi dober program ni pomembno kdo je lastnik oz . kako je financirana	1	2	3	4	5	-9
Ko gledam televizijske novice, navadno verjamem temu, kar vidim	1	2	3	4	5	-9
Televizija pomembno vpliva na oblikovanje mnenja o političnih in drugih pomembnih temah	1	2	3	4	5	-9
Dokler časopis nudi novice ni pomembno kdo je lastnik ali kako je financiran	1	2	3	4	5	-9
Ko berem novice v časopisu , navadno verjamem temu, kar preberem	1	2	3	4	5	-9
Poslušalce radijskih postaj je potrebno zaščititi pred neprimernimi in žaljivimi vsebinami	1	2	3	4	5	-9

	1 sploh se ne strinjam	2	3	4	5 popolnoma se strinjam	Ne ve m
Dokler radio posreduje dobre novice ni pomembno kdo je lastnik ali kako je financiran	1	2	3	4	5	-9
Ko poslušam radijske novice, navadno verjamem temu, kar slišim	1	2	3	4	5	-9
Spletne uporabnike je potrebno zaščititi pred neprimernimi in žaljivimi vsebinami	1	2	3	4	5	-9
Dokler splet nudi dobre spletne strani ni pomembno kdo je lastnik ali kako so financirane	1	2	3	4	5	-9
Ko gledam spletne strani navadno verjamem temu kar preberem ali vidim	1	2	3	4	5	-9
Na družbenih omrežjih (Facebook..) navadno verjamem temu kar preberem ali vidim	1	2	3	4	5	-9
Osebnost sem se veliko naučil ob gledanju televizije	1	2	3	4	5	-9

20. Čas na spletu povprečno na dan v urah dnevno: _____

21. Ali imate profil na družbenih omrežjih (obkrožite tistega, ki ga imate):

Facebook   Twitter   Instagram   LinkedIn   drug profil   lastna spletno stran   nobenega

22. Kako pogosto obiskujete družbena omrežja (obkrožite en odgovor):

1) dnevno   2) vsak drugi dan   3) nekajkrat na teden   4) tedensko   5) manj pogosto   6) ne vem

23. Spodaj so navedene nekatere vsebine, ki si jih ljudje lahko delijo preko družbenih omrežjih ali spletnih stranic. Zanima nas vaše mnenje glede zaščite zasebnosti. Ali bi objavili? (obkrožite po en odgovor v vrstici)

	Z veseljem	Imam nekaj pomislekov, vendar bi/sem kljub temu objavil	Ne bi tega objavil	Ne vem
informacije kaj delate zadnje čase	1	2	3	-9
informacije kako se počutite na splošno	1	2	3	-9
informacije kako se počutite glede dela ali študija	1	2	3	-9
fotografije s potovanj	1	2	3	-9
fotografije iz zabave	1	2	3	-9

Najvišja stopnja izobrazbe, ki jo trenutno imate:

1) Osnovna šola ali manj   2) Srednja šola   3) Višja šola / diploma   4) Magisterij / doktorat

Ali ste trenutno zaposleni: polno   polovično   iščem zaposlitev   študent   upokojen   ne iščem
zaposlitve

Živite v (prosim obkrožite):   1) večjem mestu   2) okolici večjega mesta, naselju   3) podeželju

Koliko članov šteje vaše gospodinjstvo: _____ Od tega število otrok do 7
7 in 15 let _____

let _____ in med

Kakšne neto mesečne prihodke ima vaše **GOSPODINJSTVO** – vsi prihodki vseh članov skupaj (vaš odgovor je pomemben za statistične namene zato se zanj zahvaljujemo) - **OBKROŽITE**:

do 1100 €   od 1100 € do 1350 €   od 1350 € do 1650 €   od 1650 € do 2750 €   od 2750 € do 3300 €

od 3300 € do 4450 €   od 4450 € do 8800 €   nad 8800 €

Spol: M   Ž

Starost Vpišite letnico rojstva _____

Prosim vpišite prvo številko vaše pošte: _____

Najlepša hvala za vaše sodelovanje. Zaradi vaših odgovorov bomo lahko lažje razumeli način kako ljudje beremo, vidimo in uporabljamo različne informacije, ki jih pridobimo iz medijev.